

СТА Н О В И Щ Е

за дисертационния труд на **Йоанна Евтимиос Статопулу**,
редовен докторант по професионално направление
1.2. Педагогика /Предучилищна педагогика/ с обучение на английски език
за присъждане на образователната и научна степен „**доктор**“

Тема на дисертационния труд:

„Изграждане на положително отношение към математиката при 5-7-годишни деца със и без лека интелектуална недостатъчност“

Научен ръководител:

доц. д-р Розалина Пламенова Енгелс-Критидис

Дисертационният труд на Йоанна Евтимиос Статопулу „Изграждане на положително отношение към математиката при 5-7-годишни деца със и без лека интелектуална недостатъчност“ фокусира вниманието върху най-малко два важни и актуални тематични аспекта: първият е свързаността на проблематиката именно със сферата на *отношенията* като поле за образователно взаимодействие (а не по-често проучваните знания и умения), а вторият е подхождането към въпроса преди всичко в плана на общото, а не толкова на различното между 5-7-годишните деца със и без лека интелектуална недостатъчност, като и двата аспекта са в духа на съвременните разбирания за приобщаващо предучилищно образование. Умелото съчетаване на тези два момента, очертават важна проекция на приносния характер на дисертацията.

Поставената цел на дисертацията е да се оцени влиянието на домашната среда, масовата детска градина и началното училище като фактори за развитие на положително отношение към математиката при деца с типично развитие, както и при деца с лека интелектуална недостатъчност. След очертаването в теоретичен план на ролята на позитивното отношение по принцип в процеса на придобиване на нови умения и знания у

децата, дисертационният труд се фокусира върху спецификата на изграждането на положително отношение именно към математиката, и то при пет-седемгодишни деца със и без лека интелектуална недостатъчност. Тъй като съгласно нормативната уредба на гръцката образователна система там учениците започват първи клас на 6 години, проучваните в изследването деца са в последната година на детската градина и в първи клас на началното училище, т.е. дисертационният труд обхваща и двете образователни институции, като паралелно с това очертава и влиянието на семейната среда за изграждането на положителното отношение към математиката.

Най-значимият принос на докторантката е разработването на „Образователна програма за насърчаване изграждането на положително отношение към математиката в предучилищна и начална училищна възраст при деца с типично развитие и деца с лека интелектуална недостатъчност“, в която от една страна заляга идеята за „подходящото насърчаване“, стъпило главно на вербални, визуални, звукови и поведенчески стимули, а от друга страна - „свързването на математическите знания със знания от други предмети (чужди езици, гръцки език, физическо възпитание и др.)“, което също подпомага изграждането на положително отношение към математиката. Доказвайки първата хипотеза (в пряката ѝ връзка с четвъртата хипотеза), а именно предположението, че „ако дете с нормално развитие или с лека интелектуална недостатъчност в предучилищна и начална училищна възраст се насърчава по подходящ начин по време на своето ежедневие и по време на процеса на учене, то ще развие положително отношение към математиката“, образователната програма потвърждава своята ефективност и при децата с типично развитие, и при децата с интелектуална недостатъчност.

В частност е доказана и достоверността на предположението, свързано с влиянието на семейната среда, а именно, че ако има наличие на подходящо за възрастта и за потенциала на детето неформално и интригуващо педагогическо взаимодействие в областта на математиката в семейна среда, то тогава е вероятно детето да развие положително отношение към математиката в различните аспекти на своето всекидневие.

Така на базата на теоретични констатации и емпирични проверки в практиката, изследването прави успешен опит да оцени влиянието на домашната среда, началната

училищна среда и тази в детските градини като фактори за развитие на положително отношение към математиката.

Въз основа на резултатите от изследването са направени препоръки, с които се цели да се осигури положителната подкрепа и за двата типа деца - *със* и *без* лека интелектуална недостатъчност, при придобиване на нови умения и знания и особено по математика, чрез игрови стратегии в семейството и обучителни технологии от страна на учителите.

Във формален план дисертацията обхваща увод, пет глави, заключение, препоръки, приноси, библиография и приложения. Дисертационният труд е разработен в 278 страници, от които 39 страници библиография и 7 страници приложения. В текста са включени 6 таблици, 83 графики и 5 схеми. Библиографията съдържа 447 заглавия на английски език и 2 на немски език.

Авторефератът отговаря на структурата и съдържанието на дисертационния труд и го представя коректно.

Важно е също да се отбележи и публикационната активност на Йоанна Статопулу - пет публикации, една от които е самостоятелна, а останалите са в съавторство.

Дисертационният труд на **Йоанна Статопулу** притежава качествата на докторска дисертация и дава принос към полето на предучилищното образование. Отчитайки научно-изследователската и практическата стойност на обсъждания дисертационен труд, убедено давам своя положителен вот и предлагам на Уважаемото научно жури **на Йоанна Евтимииос Статопулу да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор“ по 1.2. Педагогика – Предучилищна педагогика.**

Изготвил:

доц. д-р Розалина Енгелс-Критидис

15.09.2019г.